

Tämä artikkeli on alkuperäisen artikkelin rinnakkaistallenne. Kyseessä on käsikirjoitusversio, josta puuttuvat artikkelin mahdolliset kuvat ja jossa saattaa olla pieniä eroavaisuuksia lopulliseen artikkeliin verrattuna.

Viite

Lauhanen, R. 2017. Ilmastoväentöä. Ilkka 18.1.2016, 9.

SeAMK

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

www.seamk.fi

verkkolehti.seamk.fi

ILMASTOVÄÄNTÖÄ

On taas uuden vuoden ilmoja pidellyt. Välipäivinä ihailin pajunkissoja Ylistarossa hakkuutyön lomassa. Loppiaisen maakuntaviestikkin tahtoo vuodesta toiseen peruuntua joko paukkupakkasten tai rankkojen vesisateiden takia. Tämä vaikuttaa siltä paljon puhutulta ilmastonmuutokselta.

On jo neljännesvuosisata siitä, kun Joensuun yliopiston tiimimme julkaisi metsiä ja ilmastonmuutosta koskevan oppikirjan. Ennustimme, jotta Etelä-Suomen tuleva ilmasto muistuttaa jatkossa Saksan ilmastoa ja Lapin ilmasto taas kehittyä lähivuosisikymmeninä Etelä-Suomen ilmaston suuntaan ilman hiilidioksidipitoisuuden kasvun takia.

Arvioimme metsien kasvun lisääntyvän, jos ilmasto jatkaa keskimääräistä lämpenemistään. Olimme vuonna 1991 siinäkin oikeassa, että ilmastonmuutoksesta huolimatta viileät kesät ja kylmät pakkastalvet ovat jatkossa mahdollisia.

Akatemiatason huippututkimusryhmämme korosti hyvän metsänhoidon merkitystä ja metsien ränsistymisen estämistä ilmastonmuutoksen torjunnassa. Kun metsän puu kuolee tai kun puu poltetaan, niin samaa hiilidioksidia vapautuu ilmaan. Ja eri-ikäiset metsät sitovat samaa ilman hiilidioksidia.

Pariisin ilmastokokous pelasti äsken maailmaa. Nyt ilmastoväännön ennakoidaan jatkuvan yksityiskohtien osalta. Metsien käytön vastustajat ennakoivat metsätalouden voimistavan ilmastonmuutosta, kun taas biotalouden puolustajat korostavat metsien käytön ilmastohyötyjä.

Metsäpinta-ala on yksi väännön kohde. Kehitysmaiden metsäpalot ja maailman ruokapulan aiheuttamat pellonraivaukset ovat hankalasti hallittavissa. Vaikeaa on myös kontrolloida, menevätkö kehitysmailla annettavat ilmansuojelurahat myönnettyyn tarkoitukseen vaiko asekauppaan?

Hämmästelin marraskuussa Metsätieteen päivän lomassa, että jos metsänomistaja tekee avohakkuun Espoossa, on se tuomittavaa. Jos taas Espoossa hävittää ainutlaatuista eteläsuomalaista metsää ja rakentaa lähiön, on se hyväksyttävää. Ilmastokiistaa on siis siitäkin, kirjataanko eteläsuomalaisen metsäpeitteen häviäminen metsätalouden vai rakennustoiminnan syyksi?

Metsäbiotalouden professori Jyrki Kangas on korostanut puukuutioiden kasvattamista nykyisillä metsäpinta-aloilla tuotantopanoksia lisäämällä. Tällöin ainespuuta riittää eikä metsäala vähene. Samalla ympäristökohteet ja suojelualueet jäävät rauhaan. Lannoitus muuten on yksi talousmetsän tuotantopanoks.

Otan esille myös uuden metsälain mahdollisuudet. Jos metsänomistajalla ei ole rahantarvetta, niin metsän elinvoimaa ylläpitävissä, ekologisissa jatkuvan kasvatuksen hakkuissa säilytetään metsäpeite ja harjoitetaan hiilensidontaa.

Tutkijat tuottavat puolueetonta tietoa, jota poliitikot voivat käyttää tai olla käyttämättä. Ilmastopäätökset ovat loppujen lopuksi poliittisia. Muistelen professori Pekka Ahtilan suurin piirtein todenneen, että jos Saksa ja Ranska lämpiäisivät turpeella, niin miten hieno ja ympäristöystävällinen polttoaine turve olisikaan. Toivottavasti eivät päätä ilmastopoliittisesti, että ruotsalaiset metsät ja puutalot sitovat hiiltä, mutta suomalaiset ei.

MMT Risto Lauhanen on Helsingin yliopiston dosentti sekä Seinäjoen ammattikorkeakoulun Elintarvike- ja maatalousyksikön tutkimus- ja kehittämisspäällikkö.